

Bilaga1 till föreningsöverklagan Länsstyrelsebeslut Dnr 523-2836-2018

Föreningar i Samverkan Kiruna;

Jag var på en flygtur över rostuffjällen förra veckan i syfte att kolla över det tillfälliga skoterförbudsområdet, men också för att doppa pirken i hopp om nån röding.

Jag hade med mig en passagerare och vi höll den lägsta tillåtna flyghöjden (500ft), tillsammans blev de fyra vana ögon, vana nog att se skillnad på ren och elefant vill jag påstå. Vi uppmärksammade renar i större mängd i områdets sydöstra del samt i angränsning till det permanenta skoterförbudsområdet vars det vanligtvis den här tiden på året finns renar. Längre upp nord öst på området i närheten av sjöarna Suolujärvet såg vi små kringstridda samlingar renar, få renar på ett väldigt stort område.

Dessa sjöar är av mig och andra byafolk under vanliga år flitigt besökta med skoter för dagsturer men även turer med arknätter. Nu under detta första ovanliga år kunde jag denna vända bara se en ark, den arken var uppslagen på min favoritsjö och arken är bekant för mig, den ägs av en renskötare.

Till dessa sjöar kör man vanligtvis från gränsälven i en nästan rak linje, väl framme vid sjöarna har man tillgång till mycket fiskevatten utan att behöva köra över eller korsa nämnvärda fjällar och störa någon ev renskötsel i området.

De renar vi såg i anslutning kring sjöarna kan vara och är enligt min tolkning dit vallade mest för att skydda beläggen för skoterförbudet.

Vill också tillägga att området består mestadels av flack tundraliknande terräng och är inget skojigt område att nöjjesköra skoter på, vilket tidigare ej heller förekommit, utan skoterförare här har de senaste åren bestått av fiskare. Så enligt min tidigare förmodade uppfattning är ett skoterförbud över detta område helt obefogat.

Vidare gick flygfärden nordväst längst förbudsområdet över de markerade skoterlederna över Kummadalen och ända fram till Kilpisjärvi.

I ansökningen om skoterförbud av könkämä sameby talades de om 10-15tusen renar, vi såg spridda små flockar långt ifrån de antal ansökan antydde. Mellan Kilpisjärvi och Kummadalen var renarna lättträknade, ingen ökning från föregående år.

Pratade med en renskötare från samebyn och han menade på att stora delar av renhjorden redan vandrat mot norska gränsen.

Så ser det ut i könkämä, intressant att se hur länge lederna är tillåtna att använda, som det framgick av ansökan så framgår de hur samebyn vill mjuka upp länsstyrelsen på att ev även få förbudsbelägga lederna.

Jag kanske minns dåligt men jag har då inte tidigare erfarit att samebyn inte använder sig av de möjligheter som finns för att ytterligare försvåra för Ortsbefolkningen.

Hur ser det egentligen ut på dom andra tillfälliga förbudsområdena inom kommunen, det skulle vara intressant att veta.

Jag tror och säkerligen många med mig att det inte finns belägg för den omfattning av skoterförbud som vi nu har blivit drabbade av, eller finns det någon seriös människa som tror att renen byter betesområde över en säsong, och har vi inte sett snörika vintrar tidigare i våra liv??

Det kom in något förslag om modern GPS utrustning på renhjordarna för att kunna lokalisera och sedan argumentera om förbudsområdets vara eller icke vara.

Visst, modern teknik i all ära men det är inte att gå till botten med problemen, eftersom de ligger andra faktorer i grunden till det vi ser, föreställ er hur det senare kan komma att missbrukas, vad händer i de fall renhjordar kan uppmärksammas på Rautasjärvi, får rautaspremiären då ställas in, eller då renhjordarna passerar eller uppehåller sig på E10an eller malmbanan?? Kanske överdrifter men man har ju förvånats förut å säkert inte förvånats för sista gången!

Kvenlandsförbundet

2(2)

De är dags att samebyarna och länsstyrelserna börjar granskas bättre.

Vi som får läsa och höra på sociala medier och i reportage i våra lokala dagstidningar om det hårda förtryckta livet som renskötare, reportage många gånger förenad med en bild av vårsol, renhage och i förgrunden någon mediavan person iklädd en svettig pälsmössa med en blick som påminner om den sorgligaste vorsteh hund man sett, vi får också läsa om hur de refereras till renäringslagen.

Där lyfter man fram samebyarnas rättigheter och övriga samhällets skyldigheter, mycket fort liksom på andra håll i samhället talas de om rasism då man blivit konfronterad eller fått fakta uppmålad för sig.

Men vad säger då renäringslagen när det gäller samebyars skyldigheter?

Tex då det gäller renägares kriterier för att få vara medlem i sameby, för att överhuvudtaget få bedriva renskötsel, kraven på främjande av den biologiska mångfalden inom hjordarna, renmängd i respektive sameby, djurhållning, krav om ekonomisk bästa möjliga bedrift... osv.

Hur sköter länsstyrelsen sina åtaganden som den myndighet som har till uppgift att kontrollera hur lagen efterföljs samt vitesförelägga i fall där överträdelser förekommer?? Jag befarrar att det råder stora brister!

En produkt av detta är vad vi så många gånger får höra: katastrofår, dåligt bete, ogynnsamma förhållanden..

DET ÄR DÅ SKOTERFÖRBUDEN KOMMER IN I BILDEN.. det används så vackert ord som: betesro, kalvningsro osv. Är faktum att detta är svepskäl för att dölja de egentliga problemen?? SKOTERFÖRBUDEN används senare som slagträ i maktkampen om att själv med de närmaste få förvalta fjällen inför en snopen skara medborgare som jag vill påstå består av den skattebetalande närande delen av befolkningen!!

Allt detta inför en länsstyrelse bestående av jäviga tjänstemän där vi nu fått erfara hur maktfullkomligheten är total och de beaktar inte överklaganden av föreningar bestående av så många medlemmar.

Detta gör att man börjar fundera över hur länsstyrelsen med dess tjänstemän tänker om hur detta långsiktigt ska vara hållbart.

Samebyarna åtnjuter redan säregna rättigheter som våra gamla adelsmän bara kunnat drömma om sett till befolkningsmängden nu och på 15-16hundralet.

Just adelsmän är faktiskt ett passande exempel eftersom denna sk näring kan inte vem som helst bedriva, den måste man nämligen födas eller giftas in i, den omfattas inte heller av konkurrens regler som andra näringar.

I den ingår brukande av statens marker, jakt, fiske, intäkter, yttrande av alla de slag m.m.

Vi har de faktum att vi bor och lever som grannar samebymedlem såväl som vanlig medborgare, vi möter varandra på fritiden i olika sammanhang, men inte minst på LKAB:s stoppveckor i verken, eller som fastanställda i gråbersuppkörningen under jord eller i någon industrilokal nånstans och på andra arbetsplatser.

Detta med skoterförbudet är ju en fråga,men få har missat att uppmärksamma inskränkning av jaktmöjligheterna för medborgarna och lokalbefolkningen, vi såg ripjakten på kirjas område denna vinter, vi ser hur älgjakten på statens marker omkring Karesuando för ortsborna nu stramas åt.

Tråkig utveckling, glädjande dock att se hur engagemanget runt om i kommunen i att börja bry sig ökar.

Jag fick ingen röding, våren har ju dock bara börjat!

Emil Väilitalo /Emil Väilitalo, styrelseledamot och v.ordf..

180407 Bil1 Överkl Känkämää